

TJÄNA PÅ VÅR LÅGPRISLINJE
BANSVIKS TRÄ
RYK GÅSEBERG, PL 2834
454 00 BRÅSTAD TEL. 0523-477 35
ÖPPETTIDER: VARDAGAR 9-18 LÖRDAGAR 9-14

BOHUSLÄNINGEN

Onsdag 12 maj 1982

med Dals Dagblad

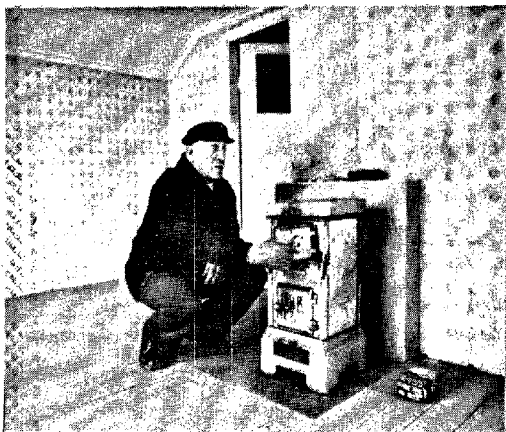
104:e årg. Nr 108

REDOVISNING - REVISION
BOHUSLÄNS
ADMINISTRATIONS-SERVICE AB
Kurödev. 1, 45155 U.-a. 0622/366 32, 366 33

Efter 17 år står Bertil åter på Väderöbod Här jobbade han dag och natt i fem år

Bertil Jonasson lämnade fyrplatsen 1965. Då hade den helautomatiska fyren på den smala betongpelaren t.h. tagit över tjänsten på ön och personalen blev överflödigt. I över hundra år var Väderöbod annars bebodd.

Bertil Jonasson var fyrvaktarbiträde de fem sista åren som Väderöbods fotogen-fyr lyste över havet. Här i den uttjänta skolsalen bodde han. Det var en härlig lägenhet och jag tapetserade själv, säger han.

En liten skreva i klipporna - det är hela hamnen på Väderöbod. Det måste vara gött väder, om man ska kunna gå iland. Fyrvaktarna hade sin båt ständigt upphissad på land. I sjön skulle den snabbt slås till kaffeved av vågorna.

der alla de åren har han halt hastigt satt sin fot på klipporna men nu, en klar april dag, tog han god tid på sig och synade den gamla arbetsplatsen noga.

Snabbvisiten för åtta år sedan chockade Bertil Jonasson. Vandalerna hade ödelagt de hus han månade om under tiden som fyrvaktarbiträde. Inte en fönsterruta var hel och inredningen i de fyra lägenheterna förstörd.

- Du förstår väl att det kändes inombords. De här husen har jag skrapat, målat och fejt dag ut och dag in i fem år, förklarar han.

Lite misstrogen är därför Bertil Jonasson inför de försök som nu görs att hålla förfallet på Väderöbod stängd och återuppbygga det gamla fyrvaktararbostället. Han tvivlar på, att förstörelselustan kan hållas i schack ens i ytterstergården.

I sista stund

Det är Föreningen Väderöbod som försöker bevara miljön på ön. Den bildades för ett par år sedan och arrenderar fyrvaktararbostället på en tioårsperiod mot att byggnaderna hålls nägorlunda i stånd.

Initiativet kom från två håll. Sportdykaren Magnus Blomstrand från Göteborg och Väderöbornas Båtsällskap vände sig ungefär samtidigt till länsstyrelsen och Domänverket för att rädda Väderöbod. Det var i sista stund. Det fanns långt framskridna planer på att sätta tändstickan till byggnaderna.

- Vi hörde av oss i rätt ögonblick. Myndigheterna hade dåligt samvete för förfallet på Väderöbod och vår kontakt möttes med intresse. Självt tycker jag det är vansinnigt att bränna ned ett hundra år gammalt fyrvaktararboställe. Det är en miljövärd att bevara, säger Magnus Blomstrand.

300 dagsverken

Sportdykarna kring honom och eldsjälarna i Väderöbornas Båtsällskap samsas nu om arbetet med byggnaderna på Väderöbod. Ett 25-tal man har lagt ner totalt ca 300 dagsverken under två år. Sakta men säkert rustas husen upp även om vädrets makter gör allt för att motarbeta deras insatser.

Rolf Lövgren, ordförande i Väderöbornas Båtsällskap, understryker, att Väderöbod ska hållas öppen för alla. Föreningen Väderöbod har inget privat smultronställe ute på ön.

- Men tanken är inte heller att locka alltför många till ön. Den är svårtillgänglig och dessutom fågelskyddad en del av året, noterar han.

Ointaglig

Bertil Jonasson kan intyga, att Väderöbod är ointaglig de flesta dagarna på året. Hamnen är det stora problemet. Klåvan över ön öppnar sig i en liten vik på vardera sidan. Där har fyrvaktarna sökt sig iland. Lä för vindarna går inte att nå någonstans och sjöhävningen kan vara

besvärande även vid lugnt väder.

- En gång i veckan provianterade vi i Fjällbacka. Ofta ringde de från fyren så fort vi nått i land. Det blåste upp till havs och vi var tvungna att återvända omedelbart. Andra gånger fick vi invänta bättre väder i Fjällbacka, berättar Bertil Jonasson.

Fyrbåten kunde inte ens ligga i sjön. Så fort den återvänt från Fjällbacka, hissades den upp på land med kran. I sjön hade den snabbt förvandlats till kaffeved.

Klassamhälle

Någon känsla av isolering kan Bertil Jonasson ändå inte erinra sig. Dagsrutinerna höll honom och arbetskamraterna fullt sysselsatta. Fina dagar vittjade de redskapen runt om Väderöbod.

Ännu längre tillbaka hade fyrvaktarna sina familjer med sig på ön. Upp till sjutton barn har lekt i skrevorna på samma gång. Staten höll med lärarinna.

Ända in i det sista var fyrplatsen ett klassamhälle i miniatyr. I topp stod fyrmästaren som hade eget hus. Fyrvaktarna delade det andra bostadshuset. I andra våningen på deras hus bodde fyrvaktarbiträdet i den uttjänta skolsalen.

44 sekundmeter

Var och en höll på sitt och något flitigt umgänge kan man inte tala om. Gemensamt löste de däremot arbetsuppgifterna och vädrets råa makter förde dem samman.

- 44 sekundmeter blåste det som värst under mina år på Väderöbod. De ringde från Torslanda och undrade om vi läst av vindmätaren korrekt. Kom ut själva och kontrollera, svarade fyrmästaren. Trots att vi var tre man förmådde vi inte öppna dörren mot vinden, minns Bertil Jonasson.

Så går han mellan stugorna i klåvan på Väderöbod och strör minnen omkring sig bland entusiasterna i den nya förening som slår vakt om fyrvaktararbostället. 72 år har Bertil Jonasson på nacken men varenda sten minns han på ön.

När snöstormarna tjuv över Skagerack och isen låg som ett pansar över klipporna, var fyrvaktarbiträdet liv hårt. Annars håller Bertil Jonasson med fyrvaktarna Emynd Emanuelsson som i sin bok "Fyrplatser i Nord-Bohuslän" skriver så här om Väderöbod:

- Anblicken av den öde kolonien, som kramrar sig fast i graniten, lämnar ingen åskådare oberörd.

Text: Lars Johansson
Foto: Gösta Axelsson